

Pravidlá pretekov turistickej zdatnosti pre deti a mládež z detských domovov, krízových centier a diagnostických centier
(platné od 25. 4.2018)

I.

Názov pretekov:	Preteky turistickej zdatnosti (ďalej len PTZ)
Vyhlasovateľ:	DETSKÉ CENTRUM - prvá slovenská spoločnosť pre pomoc deťom v náhradnej starostlivosti, K. Sidora 134, 034 01 Ružomberok
Usporiadatelia:	DETSKÉ CENTRUM a ďalšie spolupracujúce subjekty, uvedené v propozíciách ročníka

II.

Výklad tohto Súťažného poriadku a pravidiel PTZ prináleží výhradne vyhlasovateľovi.

III.

Tento Súťažný poriadok a pravidlá PTZ nadobúda účinnosť od 12. 3.2014 a je platný do odvolania.

Čl. 1

Súťaží sa podľa súťažného poriadku a pravidiel PTZ.

Čl. 2

Preteky turistickej zdatnosti sú určené pre deti, mládež a dospelých.

Čl. 3

V PTZ sú pretekári rozdelení do vekových kategórií. Žiaci a dorast, štartujú ako dvojčlenné hliadky a dospelí ako jednotlivci.

Kategórie	Vek
mladšie žiačky	10-12 r.
mladší žiaci	10-12 r.
staršie žiačky	13-14 r.
starší žiaci	13-14 r.
mladšie dorastenky	15-16 r.
mladší dorastenci	15-16 r.
staršie dorastenky	17-18 r.
starší dorastenci	17-18 r.

Absolventi DeD - jednočlenné hliadky

ženy	19-25 r.
muži	19-26 r.

Pre príslušnosť do vekovej kategórie je rozhodujúci vek pretekárov dosiahnutý v kalendárnom roku, v ktorom sa preteky konajú.

Predčasné preradenie do vyššej vekovej kategórie, ostaršenie.

Čl. 4

V PTZ je dovolené štartovať v inej vekovej kategórii, než v tej, do ktorej pretekár patrí podľa čl. 16, a to len predčasným preradením do vyššej vekovej kategórie v rámci týchto kategórií:

- najmladšie žiactvo - mladšie žiactvo
- mladšie žiactvo - staršie žiactvo
- staršie žiactvo - mladší dorast
- mladší dorast - starší dorast

Toto preradenie - ostaršenie je možné len o jeden rok veku. V rámci pretekárskych dvojčlenných hliadok, sa smie ostaršiť len jej jeden člen. Súhlas s preradením pretekára do vyššej vekovej kategórie musí byť písomne potvrdený rodičom, alebo zákonným zástupcom, alebo potvrdený lekárom v rámci lekárskej prehliadky.

Podmienky účasti

Čl. 5

- Všetci pretekári musia mať preukaz poistenia.
- Pretekári do 18 rokov musia mať potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti absolvovať preteky platné na jednu súťažnú sezónu nie staršie ako jeden rok, podpísané riaditeľom vysielajúcej organizácie.

Vybavenie hliadky

Čl. 6

- Riadne vyplnený štartovný preukaz (vid'. Príloha č. 4)
- Písacie potreby (nie obyčajná ceruzka, nie červená farba náplne)
- Buzola - od mladšieho žiactva vrátane
- Pretekári musia byť vhodne oblečení a obutí do lesného terénu
- Je zakázané používať tretry s klincami. Za vhodné oblečenie a obutie zodpovedá vysielajúca organizácia.

Dĺžka tratí a značenie tratí

Čl. 7

Postupové a klasifikačné PTZ majú dĺžku tratí podľa kategórií v rozmedzí 2 - 5 km. Trate sú vyznačené farebnými stužkami, ktoré sú vyrobené z materiálu, ktorý je odolný voči poveternostným vplyvom takto:

- Žiactvo - biela
- Dorast a dospelí - červená

Azimutové úseky nie sú značené farebnými stužkami.

Dĺžka tratí:

- Mladšie a staršie žiactvo	2 - 4 km
- Dorast a dospelí	4 - 6 km

Úlohou pretekárov je v čo najkratšom čase prebehnúť trať, a na kontrolných stanovištiach plniť určené disciplíny.

Čl. 8

Kontroly musia byť označené kategóriou a názvom disciplíny. Poradie kontrol sa neurčuje.

Čl. 9

Trate pretekov vedú prevažne v členitom zalesnenom teréne a musia byť postavené tak, aby si ich pretekári nemohli skracovať.

Čl. 10

Pomôcky na označenie prechodu azimutovými úsekmi musia byť umiestnené priamo na hraničných bodoch azimutových úsekov, a musia byť viditeľné v smere dobehu pretekárov vo výške 1 - 1.5 m. V postupových PTZ od krajského kola vrátane a vo všetkých klasifikačných PTZ sa na označovanie prechodov azimutovými úsekmi musia používať „kliešte“, označené poradovým číslom príslušného azimutu.

Čl. 11

Akkoľvek zmeny (zrušenie kontroly, úprava tratí a pod.) v priebehu pretekov môžu byť urobené len na pokyn hlavného rozhodcu PTZ, a to len po dobehnutí celej kategórie.

V prípade nepriaznivého počasia môže hlavný rozhodca PTZ rozhodnúť o prerušení, alebo zrušení pretekov.

Disciplíny a kontrolné stanovištia

Čl. 12

Pretekári plnia úlohy na kontrolách podľa súťažného poriadku a pravidiel PTZ, a podľa pokynov, ktoré sú im dané pri poučení pretekárov pred štartom.

Rozdelenie kontrol na tratiach musí byť rovnomerné po celej dĺžke tratí s prihliadnutím na jej profil. Prechod hliadok jednotlivými kontrolami sa pretekárom zaznamenáva do štartovného preukazu. Ak je kontrola obsadená rozhodcom, tento je povinný viesť aj Záznam z kontroly (vid'. Príloha č. 12).

Čl. 13

Kontrolné stanovištia:

1. Určovanie topografických a turistických značiek
2. Orientácia - azimutové úseky
3. Kultúrno - poznávací činnosť okolia
4. Lanová lavička
5. Viazanie uzlov
6. Určovanie liečivých rastlín a drevín
7. Plazenie
8. Hod na cieľ
9. Odhad vzdialenosti
10. Štátne symboly
11. Poznávanie vtákov

Kontrola - „O” - Orientácia

Mladšie a staršie žiactvo majú 2 azimutové úseky v dĺžke do 200m, v súčte najviac 400m. Mladší dorast, staršie dorastenky a ženy majú 4 azimutové úseky v dĺžke do 200m, v súčte najviac 800m. Starší dorastenci a muži majú 6 azimutových úsekov v dĺžke do 200m, v súčte najviac 1 200m.

Na začiatku každého azimutového úseku, musí byť označenie úseku poradovým číslom, a označenie kategórie, pre ktorú je určený.

Spôsob a miesto označenia prechodu hraničných bodov azimutových úsekov do štartovného preukazu sa pretekárom oznámi pri poučení pred štartom pretekov.

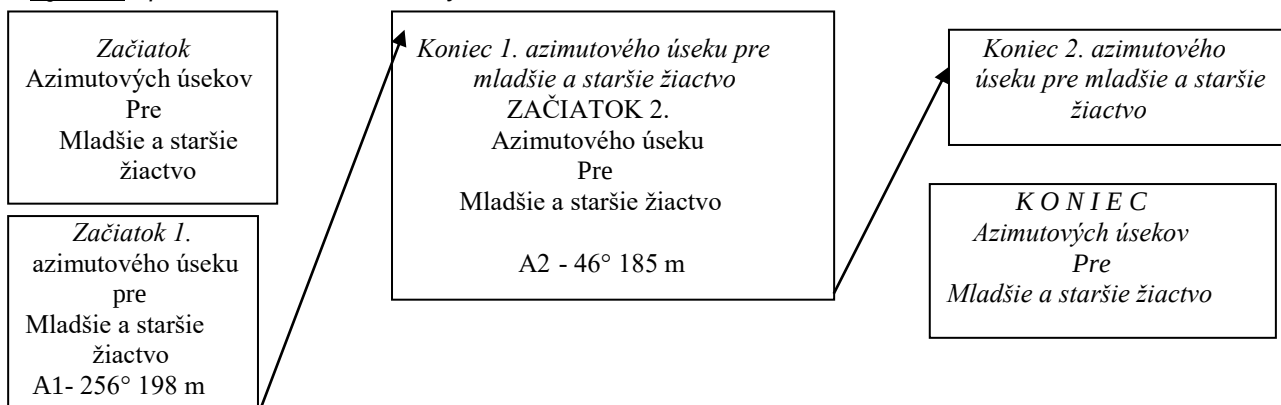
Na každom hraničnom bode je uvedený azimut na ďalší hraničný bod s uvedením vzdialenosti v metroch.

Koniec azimutového úseku sa musí označiť nápisom „Koniec”, s uvedením kategórie, pre ktorú úsek končí.

V postupových a klasifikačných PTZ majú pretekári právo porovnať si odchýlku svojej buzoly s buzolou staviteľa tratí vo vyhradenom čase pred štartom pretekov.

Hodnotenie: Za neoznačenie všetkých hraničných bodov pre príslušnú kategóriu v danom poradí je diskvalifikácia.

Výklad: Správne označenie kontroly:

Ak však pretekár do jedného políčka v štartovnom preukaze označí viac ako jeden hraničný bod, poprípade, ak do políčok robí perom, či iným spôsobom zásahy, hodnotí sa diskvalifikáciou.

Stavitelia tratí sú povinní pred pretekom zhotoviť jednoduchú pomôcku (upevnená podložka s ryskou smerujúcou na sever) podľa buzoly hlavného staviteľa tratí. Táto musí byť k dispozícii na vyhradený čas pretekárom, na kontrolu odchýliek vlastných buzol.

Kontrola - „LL” - Lanová lavička

Na kontrolnom stanovišti sú zavesené pod sebou dve vodorovné laná. Dĺžka lanovej lavičky je pre všetky kategórie cca 7m. Mladšiemu žiactvu môžu rozhodcovia pomôcť pri nástupe a zostupe. Úlohou hliadky je lavičku prejsť ľubovoľným spôsobom bez pádu. Dvojčlenná hliadka môže lavičku prejsť súčasne.

Hodnotenie: Úloha sa nebuduje trestnými minútami. Každý pretekár však musí úlohu splniť. Pokus je možno opakovať. Za nesplnenie je diskvalifikácia.

Výklad: Hliadka môže úlohu opakovať do splnenia, alebo do uzavretia trate. Ak hliadka úlohu opakuje, a na kontrolu príde iná hliadka, rozhodca na kontrole je povinný túto príchodziu uprednostniť. Hliadke, ktorá opakuje a musí na opakovaný pokus čakať, sa nepočíta zdržanie. Ak hliadka úlohu nesplní do uzávery trate, je diskvalifikovaná. Tak isto, ak hliadka vzdá opakovanie úlohy.

Kontrola - „U“ - Uzlovanie (príloha č. 14)

Na kontrolnom stanovišti je pripravený materiál, potrebný na viazanie uzlov (laná, šnúry, koly a pod.). Každý člen hliadky si lístkovým systémom vyžrebuje z uvedených uzlov jeden, ktorý funkčne uviaže a predloží rozhodcovi na zhodnotenie. Oprava nie je prípustná.

Výklad: Pretekár viaže uzol, ktorý si vyžreboval. Výmena medzi pretekármi v hliadke je neprípustná. Po vyžrebovaní si uzla, si pretekár sám vyberie materiál a stanovište na viazanie. Rozhodca do jeho činnosti nesmie zasahovať. Nie je rozhodujúci spôsob viazania, ale jeho výsledok. Ak pretekár nie je spokojný so svojím výsledkom, môže pokus opakovať dovtedy, pokiaľ rozhodcovi neoznámí ukončenie činnosti, napr. slovom HOTOVO. Potom je už oprava neprípustná. Rozhodca zhodnotí výsledok. Hodnotenie nie je rozhodca povinný zdôvodňovať a nemal by ho ani komentovať. Pretekár po zhodnotení uzol rozviaže. Ak sa pretekár ani nepokúsi vyžrebovaný uzol uviazať, je diskvalifikovaný.

Zoznam určených uzlov pre všetky kategórie (pozri Príloha č.13)

- Plochá spojka
- Škótsky uzol
- Skracovačka - typ Ovčia nôžka
- Rybársky uzol
- Lodná slučka - na kôl
- Lodná slučka - na strom
- Dračia slučka

Výklad:

Plochá spojka - sa viaže z dvoch materiálov, ktoré majú približne rovnaký priemer; krátke konce sú na jednej strane.(viď. obrázok- príloha.)

Škótsky uzol - sa viaže z dvoch materiálov, ktoré majú niekoľkonásobne rôzne priemery(hrubý, tenký).Tenký sa viaže na hrubý; krátke konce sú na jednej strane.(viď. obrázok - príloha.).

Skracovačka - sa viaže z lana, ktoré je na oboch koncoch pevne uchytené. Pretekár viaže uzol v jeho približne stredovej časti. Po uviazaní nemusí byť lano napnuté, ale nemôže sa dotýkať podložky. Uzol sa však nesmie samovoľne rozviazať.

Rybársky uzol - sa viaže z dvoch materiálov, ktoré majú približne rovnaký priemer.

Dračia slučka - sa viaže z voľného konca. Druhý koniec lana je pevne uchytený. Uzol sa viaže napevno pod úroveň pŕs.

Hodnotenie: Za každý nesprávne uviazaný uzol je 1 trestná minúta.

Rozpätie trestných minút : 0 - 2

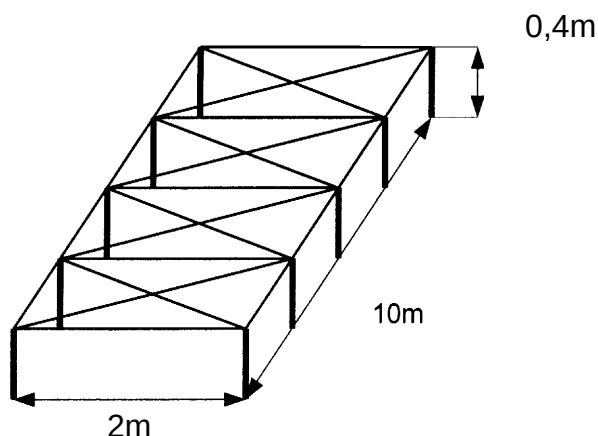
Kontrola - „PL“ - Plazenie

Pretekári sa plazia súčasne v dvoch dráhach širokých 2m, vysokých 0,4m a dlhých 10m. Dráha je tvorená z bočných strán kolíkmi, ktoré sú od seba vzdialené min. 2m. Vrchná časť dráhy je tvorená krížením pružného materiálu (guma, šnúra a pod.).

Hodnotenie: za jeden dotyk je 1 trestná minúta, za 2 a viac dotykov ktoréhokoľvek člena dostane hliadka 2 trestné minúty.

Rozpätie trestných minút: 0 - 2

Výklad: Za dotyk sa považuje kontakt pretekára s ohraničením dráhy okrem podložky - t.j. bočné vymedzovacie kolíky, vrchná časť dráhy. Pretekárom hliadky sa dotyky spočítavajú.

Kontrola - „HNC“ - Hod na cieľ

Pretekári hádzu do kruhu s priemerom 3m. Každý pretekár hádže 3x. Mladšie žiactvo hádže zo vzdialenosti 10m, staršie žiactvo, mladší dorast, staršie dorastenky a ženy zo vzdialenosti 15m a starší dorastenci a muži zo vzdialenosti 20m od stredu kruhu.

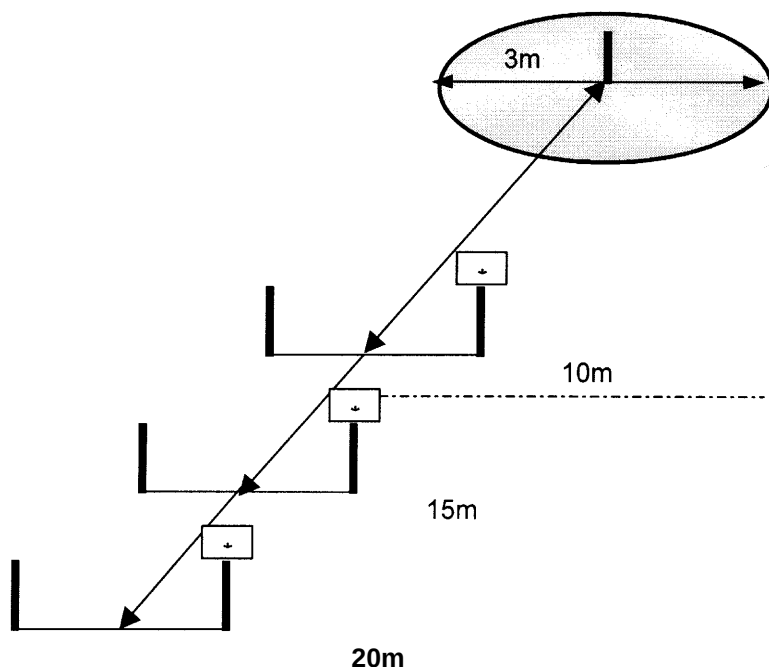
Miesto, odkiaľ pretekári hádzu, musí byť označené nápisom so vzdialenosťou a označením kategórií, pre ktoré je daná vzdialenosť platná.

Za platný hod sa považuje dotyk vnútra kruhu, alebo jeho vyznačeného obvodu.

Hodnotenie: Za každý neplatný hod dostane hliadka 1 trestnú minútu.

Rozpätie: 0 - 6 trestných minút

Výklad: Na hod sa používa kriketová loptička. Ak nie sú na trati postavené dva sektory pre hod na cieľ; pretekári jednej hliadky môžu hádzať do kruhu súčasne. Spôsob hodu pretekárov je ľubovoľný. Prešľap pretekára sa hodnotí ako zlý pokus a pretekár dostane 1 trestnú minútu.

15 m

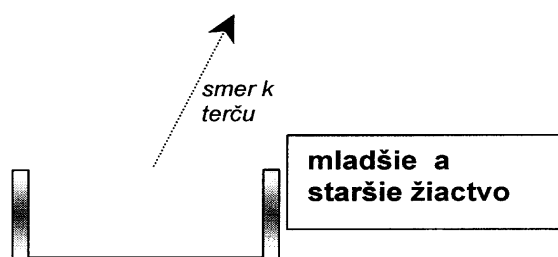
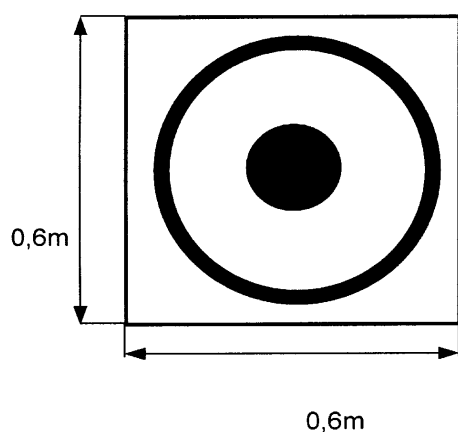
staršie žiactvo
mladší dorast
staršie dorastenky
ženy

Kontrola -, „V“- Odhad vzdialenosti

Mladšie a staršie žiactvo odhaduje vzdialenosť terča do 200m.

Dorast a dospelí odhadujú vzdialenosť terča do 500m.

Veľkosť terča je pre všetky kategórie 0,6 x 0,6m.

Miesto, odkiaľ pretekári odhadujú vzdialenosť, musí byť označené minimálne čiarou a nápisom, že ide o miesto pre odhad vzdialenosti. Terč pre danú kategóriu je označený azimutom. Medzi jednotlivými terčmi musí byť azimut minimálne 40° .

Rozhodca na stanovišti nepozná skutočnú vzdialenosť. Skutočná vzdialenosť je známa len hlavnému rozhodcovi, staviteľom tratí a počtárskej komisii. Túto úlohu vyhodnocuje až počtárska komisia. Rozhodca na kontrole zapíše do štartovného preukazu vzdialenosť, ktorú mu hliadka nadiktuje.

Hliadka môže z miesta odhadu použiť na určenie vzdialenosti jednoduchú šírkovú metódu. Používanie akýchkoľvek meracích prístrojov je neprípustné a má za následok diskvalifikáciu.

Hodnotenie: za odhad v tolerancii $\pm 20\%$ - 0 trestných minút
za odhad v rozmedzí $\pm 20,01\%$ - 30% - 1 trestná minúta
za odhad horší ako $\pm 30,01\%$ - 2 trestné minúty

Rozpätie trestných minút: 0 - 2

Výklad: Hliadka sa pri odhade môže poradiť. Údaj vzdialenosti, ktorý hliadka odhadla, nadiktuje rozhodcovi na kontrole. Tento údaj nadiktuje len jeden člen hliadky (určený vedúcim pretekárov). Po nadiktovaní je tento údaj konečný.

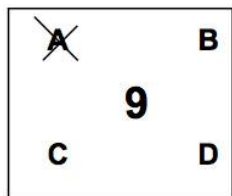
Vhodnosť umiestnenia terčov na odhad posudzuje na návrh staviteľov tratí hlavný rozhodca s prihliadnutím na miestne pomery, slnečný svit a poveternostné podmienky. Buzola sa nepovažuje za vopred pripravenú pomôcku.

Testové otázky

Čl. 15

Neoddeliteľnou súčasťou disciplín na kontrolách „TT“-Topografické a turistické značky, „KPČ“ - kultúrno-poznávacia činnosť, „R a D“-Určovanie liečivých rastlín a drevín, „PV“- Poznávanie vtákov, je súbor testových otázok. Tieto sú vzostupne očíslované, a pri každom vyobrazení sú štyri možnosti významov (A,B,C,D), ktorých poradie je možné ľubovoľne meniť. Len jeden význam je správny. Hliadky plnia úlohy testovým spôsobom, označením správneho významu krížikom (podľa vzoru) v danej kolónke, príslušnej časti štartovného preukazu.

Výklad: - vzor označenia správnej odpovede:

Kontrola -, „TT“ - Určovanie topografických a turistických značiek (príloha č. 6 a 16)

Na stromoch pozdĺž trate vo výške 1 - 2m a 15m na obe strany od osi trate, sú viditeľne zo strany značenej trate umiestnené značky - 10 topografických a 5 turistických pre každú kategóriu. Značky s testovými otázkami sú na formáte A4 a musia byť vzostupne očíslované 1 - 15. Hliadka plní úlohu testovým spôsobom do častí štartovného preukazu - Topografické a turistické značky.

Začiatok kontroly je označený nápisom „TT“ a názvom kategórie, pre ktorú je platný. Os úseku značiek je priebežne značený ako trať. Dĺžka úseku značiek je 50 - 100m.

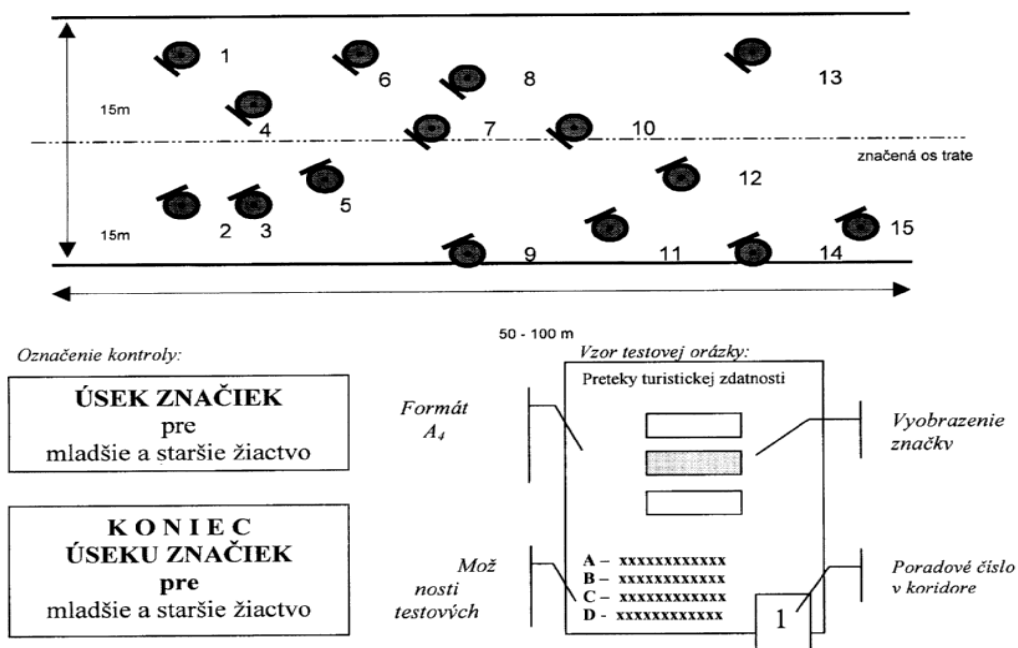
Hlavný rozhodca vyžrebuje pre každú kategóriu 10 topografických a 5 turistických značiek zo súboru testových otázok (viď. Príloha č. 5 a 6), podľa kľúča:

Kategória	topografické značky	turistické značky
Mladšie, staršie žiactvo	1 - 44	1- 12
Dorast a dospelí	1 - 44	1- 12

Hodnotenie: prevádza poctárska komisia v cieli pretekov. Za každý nesprávne označený význam dostane hliadka 1 trestnú minútu.

Rozpätie trestných minút: 0 - 15

Výklad: Náčrt stavby koridoru „Úseku značiek“

Kontrola - „KPČ“ - Kultúrne poznávacia činnosť (príloha č. 7)

Táto kontrola je na tratiach umiestnená a postavená obdobne, ako kontrola „TT“. Plnenie je zhodným spôsobom ako pri kontrole „TT“.

Pred pretekmi vyžrebuje hlavný rozhodca pre žiacke kategórie po 6 vyobrazení a ostatným 12 vyobrazení (viď. príloha č. 7), podľa nasledujúceho kľúča:

mladšie a staršie žiactvo	1 - 10
dorast a dospelí	1 - 16

Hodnotenie: Hodnotenie prevádza počítačská komisia obdobným spôsobom ako pri kontrole „TT“. Za každú nesprávnu odpoveď hliadka dostane 1 trestnú minútu.

Rozpätie trestných minút: 0 - 6 - 12

Kontrola - „R a D“- Určovanie liečivých rastlín a drevín (príloha č. 8 a 15)

Umiestnenie, stavba a plnenie tejto kontroly je obdobné ako pri kontrolách „TT“ a „KPČ“.

Pred pretekmi hlavný rozhodca vyžrebuje pre každú kategóriu 3 vyobrazenia liečivých rastlín podľa nasledujúceho kľúča:

Kategória	liečivé rastliny
mladšie a staršie žiactvo	1 - 20
dorast a dospelí	1 - 20

a 3 živé dreviny podľa nasledujúceho kľúča:

Kategória	dreviny
mladšie a staršie žiactvo	1 - 32
dorast a dospelí	1 - 32

Kontrola „ŠS“ - Štátne symboly

Detské centrum doplnilo do pravidiel PTZ z 3. 1.2007 ďalšiu súťažnú disciplínu, a to **určovanie štátnych symbolov Slovenskej republiky a spev alebo recitácia hymny Slovenskej republiky**. Hliadka bude mať za úlohy správne určiť **vlajku a štátny znak Slovenskej republiky**, z pomedzi štátnych symbolov iných štátov. Nesprávne určenie symbolu 1 tr. minúta, maximálne 2 tr. minúty.

vlajka SR

štátny znak SR

Ďalšou úlohou hliadky – (*jedného člena hliadky, ktorého si hliadka sama určí*) bude **zaspievať, alebo zarecitovať štátnu hymnu Slovenskej republiky**. Neznalosť textu = 2 tr minúty. Trestné minúty za disciplínu „ŠS“ spolu, vyznačí rozhodca do štartovného preukazu

Štátnu hymnu tvoria prvé dve slohy piesne Janka Matušku "Nad Tatrou sa blýska" z roku 1844.

Nad Tatrou sa blýska, hromy divo bijú,
Zastavme ich, bratia,
veď sa ony stratia,
Slováci ožijú.

To Slovensko naše posiaľ tvrdo spalo,
ale blesky hromu
vzbudzujú ho k tomu,
aby sa prebralo.

Kontrola - „PV“ - Poznávanie vtákov

Táto kontrola je na tratiach umiestnená a postavená obdobne, ako kontrola „TT“. Plnenie je zhodným spôsobom ako pri kontrole „TT“.

Pred pretekmi vyžrebuje hlavný rozhodca pre všetky kategórie po 6 vyobrazení zo súboru:

mladšie 1 - 12

staršie žiactvo, dorast a dospelí 1 - 20

1.		Sojka škriekavá	2.		Škorec lesklý
3.		Rybárik riečny	4.		Drozd čierny
5.		Jarabica poľná	6.		Sýkorka veľká
7.		Tesár čierny	8.		Lastovička domová
9.		Ďateľ veľký	10.		Straka čiernozobá

11.		Trasochvost biely	12.		Vrabc domový
13.		Slávik červienka	14.		Bocian biely
15.		Kačica divá	16.		Hus divá
17.		Výr skalný	18.		Sokol myšiar
19.		Orol skalný	20.		Jastrab veľký

Hodnotenie "PV": Hodnotenie prevádza počtárska komisia obdobným spôsobom ako pri kontrole „TT“, „KPČ“ a „RaD“. Za každú nesprávnu odpoveď hliadka dostane 1 trestnú minútu.

Rozpätie trestných minút: 0 - 6

Č1.16

Na kontrolách, ktoré sa plnia testovým spôsobom, je dodatočná oprava už zodpovedanej otázky v štartovnom preukaze neprípustná. Počtárska komisia pri zistení dvoch a viac označení (odpovedí, opráv) v jednej kolónke, aj keď jedna z nich je správna, bude otázku hodnotiť ako nesprávne zodpovedanú za 1 trestnú minútu.

Ak hliadka omylom odpovedá do inej časti štartovného preukazu (napr.: zámena TT a KPČ), počtárska komisia bude hodnotiť, ako keby k omylu nedošlo.

Ak hliadka pri prechode azimutovými úsekmi označí do jednej kolónky dva a viac hraničných bodov (aj keď jeden z nich bude správny), bude túto skutočnosť počtárska komisia hodnotiť diskvalifikáciou. Diskvalifikáciou sa hodnotí aj označenie hraničných bodov inej kategórie.

Ak hliadka pri prechode azimutovými úsekmi označí hraničné body svojej kategórie do nesprávnych kolóniek štartového preukazu (posun kolóniek alebo výmena poradia), príp. v nesprávnom poradí, hodnotí sa táto skutočnosť penalizáciou 7 trestných minút.

Štart a cieľ

Čl. 17

Pretekári vybiehajú na trate na pokyn štartéra v určených časových intervaloch, podľa vopred vyžrebovaných - pridelených štartovných čísiel. Na mieste štartu sa hliadke zapíše do štartovného preukazu skutočný čas štartu, podľa štartovnej listiny.

Štartuje sa podľa odpočtu **5,4,3,2,1 „ŠTART“**.

Prvú hliadku spravidla štartuje hlavný rozhodca PTZ, pričom spúšťa časomieru pre štart i cieľ súčasne.

Na konci pretekov sa môže časomiera zastaviť len na pokyn hlavného rozhodcu.

Rozhodcovia zaujmú svoje stanovištia v čase určenom hlavným rozhodcom a zotrvajú na nich, pokiaľ na ich odvolanie nedá pokyn hlavný rozhodca. Trate pretekov môžu byť rušené len na pokyn hlavného rozhodcu. Predčasné opustenie stanovišťa rozhodcom a prípadné predčasné rušenie tratí sa musí menovite uviesť aj s časovými údajmi v protokole o výsledku, aj keď táto skutočnosť nemá vplyv na výsledky pretekov.

Výklad: Pokyn na odvolanie rozhodcov a rušenie tratí môže dať hlavný rozhodca aj prostredníctvom vedúceho staviteľa tratí, ktorý ho interpretuje staviteľom a ostatným rozhodcom.

Čl. 18

Medzi štartujúcimi hliadkami v jednej kategórii musí byť dodržaný časový interval minimálne 3 min.

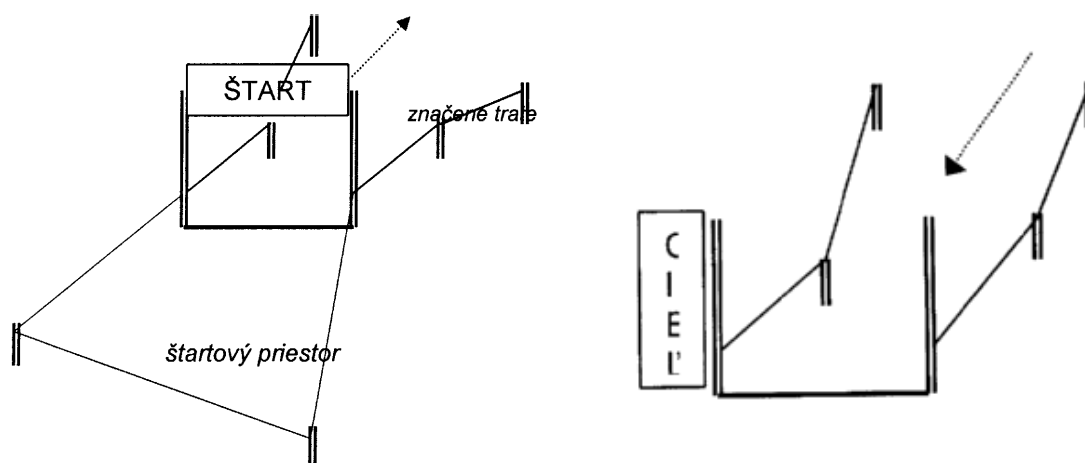
Výklad: Časový interval medzi štartujúcimi hliadkami upraví pred pretekmi hlavný rozhodca na základe predpokladanej priepustnosti tratí a zdatnosti pretekárov. Je možné v jednom čase štartovať hliadky na rôzne trate, za predpokladu ich dostatočnej priepustnosti tak, aby neprichádzalo k zbytočným zdržaniam hliadok na kontrolách. Zdržania spôsobujú neregulérnosť preteku - (možný oddych hliadok, nedostatok rozhodcov na

kontrolách, nedostatočné technické vybavenie na meranie zdržaní niekoľkým hliadkam a pod.) Doporučuje sa časový interval upraviť tak, aby ku zdržaniam nedochádzalo. Ak sa v priebehu pretekov zistí nízka priepustnosť trati a vysoký výskyt zdržaní, alebo ich vysoké hodnoty, hlavný rozhodca je povinný upraviť v priebehu pretekov štartovný interval smerom hore.

Čl. 19

Štart i cieľ pretekov musí byť označený štartovou a cieľovou čiarou a mali by byť vhodne upravené ako bránky a doplnené transparentmi s nápismi „ŠTART“, resp. „CIEĽ“. Pretekári sú povinní prebehnúť, resp. prejsť štartom a cieľom. Pri prechode hliadky cieľom, sa zapisuje čas posledného člena hliadky.

Výklad: *Príklady stavby štartu a cieľa:*

predštart

Úlohy pretekárov

čl. 20

Pretekári majú za úlohu prekonať trať v čo najkratšom čase a plniť na kontrolách určené disciplíny v poradí stanovenom organizátorom. Toto pravidlo sa vzťahuje aj na azimutové úseky.

čl. 21

Pretekári sú povinní správať sa ohľaduplne k súperom, divákovi, usporiadateľovi, rozhodcom a spolusúťažiacim.

čl. 22

V priebehu pretekov nesmie pretekár poskytovať a ani prijímať nijakú pomoc, okrem prípadov ohrozenia zdravia alebo odvrátenia hroziaceho nebezpečenstva.

čl. 23

Ak pretekári prejdú cieľom, preteky sa pre nich skončili. Pred ukončením celých pretekov sa už nesmú vrátiť na trať.

čl. 24

Pretekári, ktorí preteky vzdajú, musia toto v čo najkratšom čase oznámiť najbližšiemu rozhodcovi a odovzdať mu svoj štartovný preukaz. nesmú, okrem prípadov podľa čl. 36 pomáhať tým, ktorí ešte pretekajú. Rozhodca, ktorému hliadka oznámi svoje odstúpenie z pretekov, túto zadrží pri sebe a ich odstúpenie oznámi hlavnému rozhodcovi PTZ. Obdobne sa postupuje, ak rozhodca na mieste hliadku diskvalifikuje podľa čl. 50.

čl. 25

Keď si pretekári prevezmú štartové čísla, musia ich mať viditeľne umiestnené na odeve tak, aby bolo číslo čitateľné, od predštartu až po ich odovzdanie v cieľi pretekov.

čl. 26

Pretekár nesmie štartovať pod iným menom, ani štartovým číslom iného pretekára.

Hodnotenie

čl. 27

Hodnotí sa čas, v ktorom hliadka absolvovala trať od štartu do cieľa a plnenie jednotlivých disciplín na kontrolách. Víťazom sa stáva v každej vekovej kategórii hliadka, ktorá dosiahne najlepší konečný čas, t.j. čas na trati po pripočítaní trestných minút a odpočítaní čakacej doby.

Postup pretekárov do vyššieho kola pretekov, udeľovanie titulov

čl. 28

Ak majú dve alebo viac hliadok v cieľi rovnaký konečný čas, rozhoduje o konečnom poradí nižší počet trestných minút. Hliadka, ktorá má menej trestných minút, umiestni sa lepšie.

čl. 29

Hliadkam a ich členom vo všetkých vekových kategóriách, ktoré sa umiestnili na prvom mieste, udelený titul: Majster Slovenska v PTZ pre rok ...

Ak usporiadateľ na konci pretekov vyhodnocuje aj súťaž kolektívov, hodnotí sa prvých šesť hliadok vo všetkých vekových kategóriách bodovým systémom 7-5-4-3-2-1. Týmto spôsobom sa vypočíta a vyhlási najúspešnejší kolektív.

Slávnostné otvorenie pretekov

čl. 30

a/ V čase stanovenom riaditeľom PTZ nastúpia rozhodcovia PTZ delegovaní na preteky, aby zložili slávnostný sľub, ktorý znie:

„Sľubujeme na svoju česť a svedomie, že preteky turistickej zdatnosti budeme rozhodovať čestne a spravodlivo podľa súťažného poriadku a pravidiel.“

Sľub zloží za všetkých rozhodcov Hlavný rozhodca PTZ do rúk riaditeľa PTZ.

b/ V čase stanovenom hlavným rozhodcom PTZ nastúpia pretekári, aby zložili slávnostný sľub, ktorý znie:

„My, pretekári pretekov turistickej zdatnosti sľubujeme, že budeme pretekať čestne, podľa svojich najlepších schopností, v duchu pravidiel pretekov turistickej zdatnosti. Nech zvíťazí najlepší z nás!“

Ostatní pretekári odpovedia: *„Tak sľubujeme!“*

Tento sľub zloží za všetkých pretekárov vybraný pretekár. Sľub sa skladá do rúk hlavného rozhodcu PTZ. Text sľubu pripraví tajomník pretekov.

Otvorenie pretekov

čl. 31

Pretekári sa musia dostať na miesto pretekov včas, žiacke kategórie v sprievode svojho vedúceho. Do priestoru predštartu sa musí súťažiaci hliadka postaviť minimálne 15 min. pred vlastným štartom na prípravu.

Úloha vedúcich skupín

čl. 32

Vedúci hliadok, delegovaný vysielajúcou organizáciou, dopravuje pretekárov na miesto pretekov. Zodpovedá za bezpečnosť a správanie sa svojich zverencov v čase presunu a pobytu v mieste konania pretekov. Zodpovedá za to, že hliadka, pretekár, príde na štart riadne vybavená, vo vhodnom oblečení a obutí podľa súťažného poriadku a pravidiel PTZ. Vo svojej organizátorskej činnosti sa riadi pokynmi usporiadateľov a funkcionárov pretekov. Zaprezentuje pretekárov a podľa vyžrebovaného poradia privedie pretekárov na predštartovú prípravu. Zastupuje pretekárov pri rokovaní s funkcionármi pretekov.

Funkcionári pretekov

čl. 33

Príslušný orgán, ktorý preteky schválil, schvaľuje funkcionárov pretekov. Všetci rozhodcovia sú povinní sa pred pretekmi zúčastniť poučenia, v termíne stanovenom usporiadateľom.

čl. 34

Riaditeľ PTZ

- je zodpovedný za prípravu a celý priebeh pretekov podľa súťažného poriadku a pravidiel PTZ
- má kvalifikáciu rozhodcu PTZ
- dbá na plnenie ustanovení súťažného poriadku a pravidiel PTZ za aktívnej účasti všetkých členov štábu
- otvára preteky, vyhlasuje výsledky po ukončení a odovzdá ceny
- podpisuje diplomy, protokol o výsledku a výsledkovú listinu
- zodpovedá za spoločenskú úroveň pretekov

Na zabezpečenie dobrej úrovne menuje ďalších funkcionárov a pomocníkov.

Hlavný rozhodca PTZ

Rozhodca PTZ je menovaný usporiadateľom, zodpovedá za priebeh pretekov podľa súťažného poriadku a pravidiel PTZ:

- pred pretekmi žrebuje testové otázky
- je povinný pred pretekmi posúdiť vybavenie a spôsobilosť trať
- má právo kedykoľvek v priebehu pretekov, a to aj opakovane, skontrolovať doklady pretekárov, ktoré boli predložené pri prezentácii
- v priebehu pretekov kontroluje výkon rozhodcov, stav vybavenia a spôsobilosť trať

- spolu s riaditeľom pretekov podpisuje diplomy, odovzdáva ceny a medaily, podpisuje protokol o výsledku a výsledkovú listinu
- v odôvodnených prípadoch má právo preteky prerušiť
- povoľuje pohyb hostí na tratiach
- rozhoduje v sporných situáciách podľa pravidiel a súťažného poriadku
- plní všetky ostatné povinnosti dané mu súťažným poriadkom a pravidlami PTZ.

Tajomník

je priamo podriadený riaditeľovi PTZ

- vedie celú písomnú agendu pretekov
- spolupracuje s hlavným rozhodcom pri prezentácii pretekárov
- zabezpečuje písomný styk s vedúcimi pretekárov a usporiadateľmi nižších kôl
- zabezpečuje včasné rozoslanie rozpisu pretekov a samostatne rieši problematiku prihlášok
- po skončení pretekov zabezpečuje včasné odoslanie Protokolu o výsledku a výsledkovej listiny usporiadateľovi vyššieho kola a ďalším podľa súťažného poriadku PTZ
- zabezpečuje oznámenie dátumu a miesta pretekov orgánom miestnej samosprávy, orgánom Policajného zboru a spádovým nemocniciam
- zaistí súhlas majiteľa pozemku
- podieľa sa na zaistení primeranej zdravotnej služby na pretekoch
- zodpovedá za propagáciu pretekov v dostupných prostriedkoch a zverejnenie výsledkov pretekov

Hospodár

Je priamo podriadený riaditeľovi pretekov.

- zabezpečuje vyplácanie náležitostí podľa rozpočtu pretekov a podľa predpisov tej organizácie, ktorá preteky zabezpečuje po hospodárskej stránke
- zabezpečuje ubytovanie, stravovanie a iné hospodárske náležitosti, ktoré sa týkajú PTZ
- kontrolu činnosť správcu technického materiálu

Správca technického materiálu

Je podriadený hospodárovi pretekov

- zabezpečuje technický a administratívny materiál v spolupráci s hospodárom PTZ
- zabezpečí úplnosť inventára, pred pretekmi prípadne obstará ceny, medaily a diplomy
- po skončení pretekov sa postará o úplné zozbieranie, uloženie, poprípade vrátenie inventára

Zdravotník

Je priamo podriadený riaditeľovi pretekov.

- počas pretekov musí byť na svojom stanovišti
- zabezpečuje poskytovanie prvej pomoci, v spolupráci s riaditeľom PTZ zabezpečuje spôsob oznámenia úrazu na stanovište (pomocou spojky, signalizáciou, telefónom, rádiostanicou a pod.) O spôsobe vyrozumenia poučí pred pretekmi všetkých zúčastnených.

Stavitelia trati

Sú podriadení hlavnému rozhodcovi PTZ. Ich prostredníctvom organizátor zabezpečuje, aby boli trate riadne vyznačené a vybavené podľa pravidiel PTZ.

- dbajú na to, aby rozmiestnenie kontrol zodpovedalo terénu a bolo rovnomerné

- zodpovedajú za to, že po skončení pretekov bude značenie a vybavenie tratí odstránené a priestor tratí bude daný do pôvodného stavu

Počtárska komisia

je priamo podriadená hlavnému rozhodcovi PTZ:

- zodpovedá za priebežné vyhodnocovanie výsledkov pretekov a zabezpečuje ich postupné zverejňovanie
- vypracúva výsledkovú listinu, ktorú podľa možnosti rozmnoží pred slávnostným vyhodnotením pretekov.

Rozhodcovia na kontrolách

Sú podriadení hlavnému rozhodcovi PTZ. Pred pretekmi sa musia zúčastniť na poučení o spôsobe rozhodovania, ktoré vedie hlavný rozhodca.

Diskvalifikácia

čl. 35

Pretekári sú diskvalifikovaní najmä za:

- neuposlúchnutie príkazov alebo pokynov rozhodcov, nerešpektovanie pravidiel a súťažného poriadku PTZ
- stratu štartového preukazu
- nesplnenie, vynechanie, niektorej disciplíny alebo ak sa pretekár o plnenie ani nepokúsi
- ak nepríde dvojčlenná hliadka do cieľa kompletná
- ak pretekár pomáha na trati alebo pri kontrole svojimi vedomosťami alebo inak inému pretekárovi alebo pokiaľ akúkoľvek pomoc prijme (podľa článku 36)
- použitie nedovolených technických alebo iných prostriedkov na zlepšenie svojho výkonu
- úmyselné porušenie značenia alebo vybavenia tratí
- predloženie štartovného preukazu v celi s nečitateľnými údajmi, pokiaľ ich nečitateľnosť spôsobila hliadka sama
- za pokus alebo sfalšovanie zápisov rozhodcov do štartovného preukazu

Čakacia doba – zdržanie

čl. 36

Ak pretekári nemôžu na kontrole plniť danú disciplínu z dôvodu jej obsadenia inou hliadkou alebo z dôvodu odstraňovania nedostatkov na vybavení kontroly, je rozhodca povinný hliadku zaregistrovať v prípade, ak je kompletná (u dvojčlenných hliadok). Od momentu zaregistrovania sa hliadke počíta skutočný čas čakania – zdržania v celých sekundách, ktorý plynie až do pokynu rozhodcu na začatie plnenia úlohy. Zdržanie rozhodca zapíše do štartovného preukazu.

Vzor preukazu

[illegible]

Príloha č. 6

Topografické značky

1. Poľná a lesná cesta
2. Hlavná cesta
3. Autobusová zastávka
4. Diaľnica
5. Vrstevnice
6. Priepasť
studni
7. Halda
8. Roklina
9. Prameň
10. Vodný tok
11. Vodopád
12. Vodojem
13. Rozhlasový alebo televízny stožiar
14. Kaplnka
15. Kostol
16. Kríž
17. Jaskyňa
18. Pomník
19. Zrúcanina
20. Zámok
21. Letisko
22. Elektráreň
23. Horáreň
24. Komín
25. Orientačne dôležitý strom
26. Veterný mlyn
27. Turistický prístrešok
28. Osamelá skala
29. Vinica
30. Les, lesný priesek
31. Cintorín
32. Sedlo
33. Studňa
34. Hať
35. Priehrada
36. Močiar
37. Budovy
38. Skaly, skalný zráz
39. Hranica národného parku
40. Štátna hranica
41. Lyžiarsky vleč
42. Sezónne uzavretá turistická trasa
43. Trasa s prikázaným smerom pohybu
44. Reťaze, rebríky, stúpačky

Turistické značky

1. Pásová značka
2. Šípka
3. Miestna značka
4. Náučná značka
5. Koncová značka
6. Značka pre trasu k prameňu, k
7. Značka pre trasu k zrúcanine
8. Značka pre trasu na miesto
s ďalekým rozhľadom
9. Značka pre trasu k inému
významnému miestu
10. Okružná značka
11. Značka pre trasu k chate
12. Značka pre trasu k jaskyni

C. Orava je rieka na [Orave](#), vzniká sútokom dvoch zdrojní: pravostrannej [Bielej Oravy](#) a ľavostrannej [Čiernej Oravy](#), ktorá priteká z [Poľska](#). Na ich sútoku bola postavená [Oravská priehrada](#). Pod priehradným múrom už tečie pod spoločným názvom Orava, prevažne juhozápadným smerom. Do [Váhu](#) ústi v nadmorskej výške 430,7 m n. m. pri obci [Kraľovany](#).

Geologický podklad tvoria na severe flyšové horniny, nižšie vápencové bradlá. V obale bradiel je erózna brána, v ktorej úseku Orava a Oravica sledujú množstvo drobných bradlových, vápencových tvrdošov vyčnievajúcich z miernejšieho modelovaného reliéfu a dodávajúcich tým krajine malebný ráz. (Trstená, Dlhá nad Oravou a podobne). V Oravskom Podzámku podmýva rieka malebne skalú s [Oravským zámkom](#). Za Tvrdošínom potom tečie rieka na juhovýchod a vytvára veľké oblúky. Do Váhu ústi v prielomovej kraľovianskej doline.

Najväčší prietok má rieka v marci a apríli, keď sa topí sneh, najmenší v januári a februári. Historicky najnižší prietok zaznamenali ešte pred vybudovaním priehrady – 4,8 m³/s, najväčší už po vybudovaní priehrady [19. júna 1958](#) – 2 300 m³/s.

- A - RIEKA VÁH
- B - RIEKA DUNAJ
- C - RIEKA ORAVA
- D - RIEKA HRON

A. Martin Kukučín, vlastným menom Matej Benczur de Jeszenova (* [17. máj 1860](#), [Jasenová, Slovensko](#) – † [21. máj 1928](#), [Pakrac, Chorvátsko](#)), bol [slovenský prozaik](#), dramatik a publicista. Bol najvýznamnejším predstaviteľom slovenského literárneho realizmu, zakladateľ modernej slovenskej prózy. Je po ňom pomenovaná planétka [\(23444\) Kukučín](#).

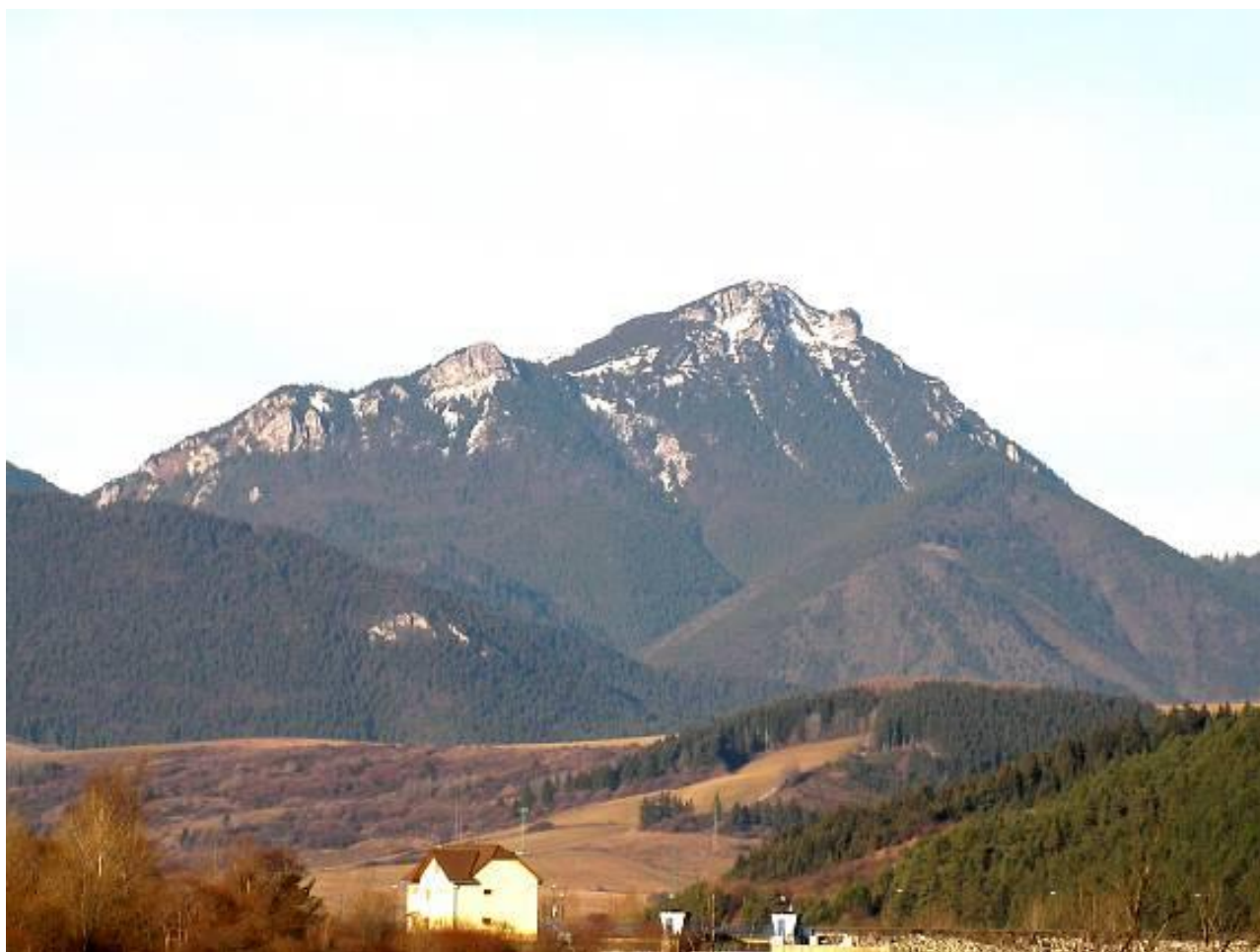

- A - MARTIN KUKUČÍN
- B - ANTON BERNOLÁK
- C - JOZEF VAJDA
- D - PAVOL ORSZÁG HVIEZDOSLAV

D. Veľký Choč je s výškou 1 611 [m n. m.](#)^[1] dominantám vrchom Chočských vrchov, viditeľný je už od Štrby a z celej dolnej Oravy. Vrchol je turisticky veľmi vyhľadávaný. Má tvar nepravidelnej pyramídy s početnými bralnými partiami. Z vrcholu Choča je vynikajúci kruhový výhľad. Jeho vrchol je porastený kosodrevinou, od Valaskej Dubovej má mierne stúpajúci tvar, kým zo severu a od Lúčiek je v príkrom zráze.

Vrchol bol oспievaný mnohými básnikmi, medzi inými aj P.O. Hviezdoslavom, ktorý pochádzal z Vyšného Kubína, ležiaceho priamo pod Chočom. Choč je považovaný za jeden z najkrajších vrchov Slovenska.

Na vrchole sa nachádza prírodná rezervácia Choč, ktorej súčasťou sú aj menšie vrcholy: [Predný Choč](#), [Malý Choč](#), [Stredný Choč](#) a [Zadný Choč](#), ale aj ďalšie ako napríklad [Kýčera](#), Sokol a iné.

- A - BABIA HORA
- B - KRIVÁŇ
- C - OSTREDOK
- D - VEĽKÝ CHOČ

B. Dolný Kubín ([nem.](#) Unterkubin) je [okresné mesto](#) na [Slovensku](#) ležiace v [Žilinskom kraji](#). Mesto leží na Dolnej [Orave](#), v údolí [rovnomennej rieky](#), v južnej časti [Oravskej vrchoviny](#). Na západ od mesta sa vypínajú končiare [Oravskej Magury](#) a [Malej Fatry](#), na juhovýchode [Šípskej Fatry](#) a [Chočských vrchov](#). Mesto je vzdialené 17 [km](#) severne od [Ružomberka](#), 42 [km](#) severovýchodne od [Martina](#) a 31 [km](#) juhozápadne od [Tvrdošína](#).

- A - BRATISLAVA
- B - DOLNÝ KUBÍN
- C - RUŽOMBEROK
- D - ČADCA

C. PhDr. h. c. Pavol Országh Hviezdoslav (vlastným menom **Pavol Országh de Felsőkubin**; pseudonymy: Hviezdoslav, Jozef Zbranský, Syn ľudu; značky: O., P. O.)^{[1][2]} (* [2. február 1849](#), [Vyšný Kubín](#) – † [8. november 1921](#), [Dolný Kubín](#)) bol [slovenský básnik](#), [dramatik](#), [spisovateľ](#), [prekladateľ](#), [právník](#), člen [Revolučného Národného zhromaždenia ČSR](#) (1918) a čestný predseda [Matice slovenskej](#) (1919).^[3]

Hviezdoslav je jedna z vedúcich osobností [slovenskej literatúry](#) a [slovenskej kultúry](#) sklonku [19. storočia](#) a začiatku [20. storočia](#) a radí sa k najvýznamnejším zjavom celej slovenskej literatúry.^[4]

Na jeho počesť je pomenovaná planétka [\(3980\) Hviezdoslav](#).

- A - MARTIN KUKUČÍN
- B - ANTON BERNOLÁK
- C - PAVOL ORSZÁGH HVIEZDOSLAV
- D - JOZEF VAJDA

D. Kúpele Slaná voda. Slaná voda je názov unikátneho minerálneho prameňa na hornej [Orave](#), v katastri obce [Oravská Polhora](#) v severnej časti okresu [Námestovo](#). V okolí vyviera viacero podobných prameňov, ktoré boli známe už v [16. storočí](#). Slané pramene slúžili v rokoch [1863](#) - [1918](#) na liečbu kožných a ženských ochorení v miestnych kúpeľoch. V súčasnosti je prameň upravený a voľne prístupný. V oblasti boli v priebehu 80. a 90. rokov 20. storočia odvrtné viaceré hydrogeologické a prieskumné vrty, ktoré potvrdzujú prítomnosť reliktných marinogénnych vôd.^[1]

- A - KÚPELE RAJECKÉ TEPLICE
- B - BARDEJOVSKÉ KÚPELE
- C - KÚPELE LÚČKY
- D - KÚPELE SLANÁ VODA

A. **Babia hora** ([poľ. Babia Góra](#)) je vrch na [Orave](#) na slovensko-[poľských](#) hraniciach dosahujúci výšku 1 725 m n. m. Nachádza sa v [CHKO Horná Orava](#) a v [Babiogorskom Parku Narodowom](#) na poľskej strane. Je najvyšším vrchom Beskýd. Jej masív má tvar písmena „V“ a pozostáva z vrcholov Malej Babej hory, Babej hory (Diablak), ktorými prechádza poľsko-slovenská hranica a považuje sa za najsevernejší bod Slovenska. Na poľskej strane sa ešte nachádzajú vrcholy Glowniak, Kepa a Sokolica. Babia hora je hranicou aj medzi dvoma rozvodiami. Vodné toky zo severnej (poľskej) strany odvodňuje rieka [Visla](#), ktorá patrí do úmoria [Baltského mora](#). Z južnej (slovenskej) strany ju odvodňuje rieka [Orava](#) ([Biela Orava](#)), ktorá je súčasťou povodia [Váhu](#) a patrí do úmoria [Čierneho mora](#). V období komunizmu bola na vrchole Babej hory umiestnená pamätná tabuľa, ktorá mala pripomínať údajný výstup [Vladimíra Lenina](#) z roku [1912](#). V 90. rokoch bola tabuľa demontovaná a roku [1996](#) nahradená pamätnou tabuľou na viaceré výstupy pápeža [Jána Pavla II.](#), ktorý na vrch viackrát vyšiel ešte ako krakovský arcibiskup.

- A - BABIA HORA
- B - KRIVÁŇ
- C - OSTREDOK
- D - VEĽKÝ CHOČ

B. Oravský hrad je jeden z najkrajších [hradov](#) na [Slovensku](#) nachádzajúci sa v obci [Oravský Podzámok](#). Je to výrazná dominanta [oravského regiónu](#), patrí medzi najvýznamnejšie pamiatky hradného staviteľstva na území Slovenska. Hrad je sprístupnený verejnosti denne od [mája](#) do [marca](#).

- A - BOJNICKÝ ZÁMOK
- B - ORAVSKÝ HRAD
- C - SMOLENICKÝ ZÁMOK
- D - BECKOV

B. Oravská lesná železnica (skratka **OLŽ**) je v súčasnosti turistická železnica medzi stanicami Tanečník a sedlo Beskyd na [Orave](#). Stanica Sedlo Beskyd bola poslednou piatou úvraťou úvratového úseku spájajúceho historickú zaniknutú OLŽ s [Kysuckou lesnou železnicou](#) (skratka KLŽ). OLŽ a KLŽ spojením vytvorili [Kysucko-oravskú lesnú železnicu](#) (skratka KOLŽ). Historická OLŽ viedla z [Lokce](#) do [Erdútky](#) a slúžila na zväžanie dreva.

- A - POHRONSKÁ ŽELEZNICA
- B - ORAVSKÁ LESNÁ ŽELEZNICA
- C - KORYTNIČKA
- D - ČIERNOHORSKÁ ŽELEZNICA

B. Anton Bernolák zo Slanice – "Bernolak de Szlanicza" (* [3. október 1762](#), [Slanica](#) – † [15. január 1813](#), [Nové Zámky](#)) bol [slovenský](#) rímskokatolícky [kňaz](#), šľachtic a [jazykovedec](#). Ako prvý kodifikoval spisovnú [slovenčinu](#) – pozri [berňolákovčina](#). Je po ňom pomenovaná planétka [\(13916\) Bernolák](#).

- A - MARTIN KUKUČÍN
- B - ANTON BERNOLÁK
- C - PAVOL ORSZÁG HVIEZDOSLAV
- D - JOZEF VAJDA

D. Františkova huta (lokálne len Hámor) je technická pamiatka, ruina továrenskej haly [železiarne](#) (železnej [huty](#)) z roku [1836](#). Nachádza sa na [Orave](#) v katastrálnom území obce [Nižná](#), približne 2 km juhovýchodne od centra obce [Podbiel](#) pri ceste [II/584](#) v doline [Studeného potoka](#) smerom na [Zuberec](#).

Budova je vyhlásená za [národnú kultúrnu pamiatku](#). Ide o pôvodne klasicistickú továrenskú budovu s trojosovým [rizalitom](#).^[2] Zachovaná je klasicistická [fasáda](#), obvodové múry, [vysoká pec](#), prírodný a odpadový kanál, [hámor](#), dýchadlová komora, halda železnej rudy (za budovou).

Stavba je vo vlastníctve obce [Podbiel](#), ktorá ju získala darovacou zmluvou zo dňa [23. novembra 2010](#) od občianskeho združenia [Strom života](#).^[3] Pozemok, na ktorom stavba stojí, je majetkom Spolumajiteľstva bývalých urbarialistov obce Podbiel.^[4]

- A - REPAŠSKÁ HUTA
- B - STARÁ HUTA
- C - ŽELEZNÁ HUTA
- D - FRANTIŠKOVA HUTA

B. Múzeum oravskej dediny (Múzeum oravskej dediny Zuberec– Brestová) je slovenské múzeum, ktoré sa nachádza v [Zuberci-Brestovej](#). Ukazuje život v [oravských](#) dedinách v minulosti.

Je umiestnené v prekrásnom prírodnom prostredí v podhorí Roháčov. Viac ako 50 stavieb ľudovej architektúry je tu rozostavených v niekoľkých celkoch, ktoré pripomínajú jednotlivé časti Oravy – Dolnooravský rínek, Hornooravská ulica, Goralské lazy. Nechýbajú tu ani technické stavby ako mlyn na vodný pohon, plátennícky mangel na hladenie modrotlačie, olejareň, hrnčiarska pec a iné. Nad „dedinkou“ sa týči drevený gotický kostol sv. Alžbety Uhorskej zo začiatku 15. storočia. Kostol s neskorogotickým maľovaným stropom a s funkčným prenosným barokovým organom je ozajstným klenotom múzea. Zariadenie domov a chov domácich zvierat (v letnom období aj pestovanie typických plodín) umožňujú návštevníkom predstaviť si život a prácu Oravcov v minulosti.

- A - MÚZEUM LIPTOVSKÉJ DEDINY PRIBYLINA
- B - MÚZEUM ORAVSKÉJ DEDINY ZUBEREC - BRESTOVÁ
- C - SKANZEN VYCHYLOVKA
- D - VLKOLÍNEC

A. Roháčske plesá je sústava [plies](#) v závere [Roháčskej doliny](#) pod [Ostrým Roháčom](#), [Plačlivým](#) a Kopami ([Tri kopy](#), [Hrubá kopa](#)). Hlavné štyri plesá sa nachádzajú v „terasách“ nad sebou (druhé a tretie pri sebe), na zostupe cez [Spálenú dolinu](#) sa nachádza ďalšie, [Opálové plesko](#) a nižšie [Roháčsky vodopád](#).

- **Veľké Roháčske pleso** (alebo Dolné Roháčske pleso)
- nachádza sa v nadmorskej výške 1562,2 m n. m, rozloha 2,22 ha (najväčšie z Roháčskych plies), hĺbka 7 m
- **Druhé a tretie Roháčske pleso**
- nadmorská výška 1650 a 1653 m n. m
- **Horné Roháčske pleso**
- nadmorská výška 1719 m

A - ROHÁČSKE PLESÁ
B - ŠTRBSKÉ PLESO
C - VELICKÉ PLESO
D - HINCOVO PLESO

B. Drevený artikulárny kostol je [artikulárny evanjelický kostol](#) v obci [Leštiny](#), národná kultúrna pamiatka a lokalita [Svetového dedičstva UNESCO](#). Leštinský artikulárny kostol sa do dnešných dní zachoval v neporušenom intaktnom stave a v autentickom prírodnom prostredí. Svojou pamiatkovou hodnotou je jedným z najvzácnejších drevených sakrálnych objektov na celom území Slovenska. V roku [2008](#) bol kostol spolu s ďalšími slovenskými kostolmi zapísaný do zoznamu [Svetového dedičstva UNESCO](#) pod spoločným názvom [Drevené kostoly v slovenskej časti Karpát](#).

- A - KOSTOL SVÄTÉHO FRANTIŠKA Z ASSISI
- B - DREVENÝ ARTIKULÁRNY KOSTOL V LEŠTINÁCH
- C - CHRÁM SV. MIKULÁŠA V BODRUŽALI
- D - CHRÁM SVÄTÉHO MICHALA ARCHANJELA V LADOMÍROVEJ

C. Oravská Polhora je najväčšia [obec](#) na [Orave](#). [Slovensku](#) v okrese [Námestovo](#). Oravská Polhora je najsevernejšia obec Slovenskej republiky. Je obklopená pohorím Oravské Beskydy (tretie najvyššie pohorie na Slovensku)s najvyšším vrchom Beskyd - [Babia hora](#) (1 725 m n. m.). Prírodným dedičstvom je komplex pralesov, ako aj jodo-brómové pramene známe ako kúpele Slaná Voda. Boli známe v širokom okolí a ich chýr sa doniesol aj do Viedne.

Prameň v lokalite Oravská Polhora - Slaná Voda sa spomína už v roku [1550](#) v rukopisnej mape hornej Oravy. Uhorská komora, domnievajúc sa, že sa narúša právo kráľovského soľného monopolu, vyslala dvoch kráľovských komisárov Andreasa Kraiseru a Josepha Milavera, pochádzajúcich z Hallstadtu. Boli to odborníci na ťažbu soli. Na Slanú Vodu ich sprevádzal správca tridsiatkovej colnej stanice z Tvrdošína. Komisári napísali o návšteve prameňov obširnu správu a priložili k nej aj rukopisnú mapu širšieho okolia. Na mape, ktorá je najstaršie mapové zobrazenie hornej Oravy, je zakreslená Oravská Polhora (Pagus Polgora) a ďalšie obce. K písomnej správe sa na mape viaže v prvom rade prameň slanej vody, ktorý je na mape zakreslený južne od Babej hory (mons Baba) ako murovaná studňa území chotára obce Rabča (Pagus Rapcia). Pri nej je nápis Puteus salsus intra fines possessionis Rapciae.

Z hospodárskych údajov je na mape poznámka, podľa ktorej sú v Beskydách aj náleziská zlata, striebra, olova a iných kovov. (In istis montibus aurum, argentum, plumbum et aes aliqne metalla reperire est) Ďalšia písomná zmienka o obci Oravská Polhora je až z roku 1588. Je to ideálne miesto pre pokojnú zimnú lyžovačku, ako aj pre letné potulky prírodou. V obci sa nachádza hraničný prechod Oravská Polhora - Korbielow s ťahom na [Żywiec](#) a [Bielsko-Bialu](#).

- A - LOKCA
- B - NÁMESTOVO
- C - ORAVSKÁ POLHORA
- D - L'UBOCHŇA

D. Západné Tatry sú geomorfologický podcelok [Tatier](#) v západnej časti geomorfologického celku. Na východe nadväzujú na podcelok [Východné Tatry](#), na juhu hraničia s [Podtatranskou kotlinou](#), na západe s [Chočskými vrchmi](#) a na severozápade s [Podtatranskou brázdou](#). Rozloha pohoria je 380 km², z toho 286 km² (75,2 %) sa nachádza na [Slovensku](#) a 94 km² (24,8 %) v [Poľsku](#). Vnútri pohoria sa nachádzajú len štyri lokality s koncentráciou cestovného ruchu. Na severnej strane sú to rekreačné strediská [Zverovka](#), [Brestová](#) a okolie [Ľatliakovej chaty](#), kým na južnej strane je to len [Žiarska chata](#). Ostatné strediská zimnej i letnej turistiky ležia po okraji pohoria: [Oravice](#), [Zuberec](#), [Bobrovecká vápenica](#), [Žiar](#), [Konská](#), [Jakubovany-Studená dolina](#), [Pribylina](#), [Podbanské](#).

Na území Západných Tatier sú vybudované dva náučné chodníky: NCH Juráňova dolina a NCH Roháčske plesá.

- A - MALÁ FATRA
- B - VEĽKÁ FATRA
- C - VYSOKÉ TATRY
- D - ZÁPADNÉ TATRY

Príloha č. 8

Dreviny

1. Bršlen európsky
2. Buk lesný
3. Breza bradavičnatá
4. Dub letný
5. Hrab obyčajný
6. Hloh jemnosemenný
7. Jaseň štíhly
8. Javor mliečny
9. Jarabina vtáčia
10. Brest horský
11. Pagaštan konský
12. Kalina obyčajná
13. Lipa malolistá
14. Lieska obyčajná
15. Jelša lepkavá
16. Orech kráľovský
17. Platan javorolistý
18. Zob vtáčí
19. Ruža šípová
20. Drieň obyčajný
21. Orgován obyčajný
22. Topoľ čierny
23. Slivka trnková
24. Agát biely
25. Čerešňa vtáčia
26. Vrbka rakytová
27. Borovica lesná
28. Borievka obyčajná
29. Jedľa biela
30. Smrekovec opadavý
31. Smrek obyčajný
32. Tuja západná

Liečivé rastliny

1. Alchemilka obyčajná
2. Baza čierna
3. Divozel veľkokvetý
4. Hluchavka biela
5. Jahoda obyčajná
6. Zemežlč menšia
7. Kuklík mestský
8. Ľubovník bodkovaný
9. Lipkavec marinkovitý
10. Materina dúška
11. Očianka Rostkovova
12. Nevädza poľná
13. Ostrôžka poľná
14. Ostružina černicová
15. Pľúcnik lekársky
16. Prvosienka jarná
17. Repík lekársky
18. Rumanček kamilkový
19. Sedmokráska obyčajná
20. Vachta trojlistá

Príloha č. 10

Výsledková listina Pretekov turistickej zdatnosti

konaného dňa V

..... Kategória:

Por.	hliadka	rok nar.	št. č.	organizácia KST, TJ	T T	O	K P Č	R a D	U	P L	H N C			Spolu	čas na trati	výsl. čas

Príloha č. 11

Preteky turistickej zdatnosti TOM KST

Región: Kraj:

ŠTARTOVÁ A CIEĽOVÁ LISTINA

.....
(presný názov pretekov)

št.č.	meno	rok narod.	kategória	čas cieľ	čas štart	poznámka

Preteky turistickej zdatnosti detí a mládeže z DeD

Región:

Kraj:

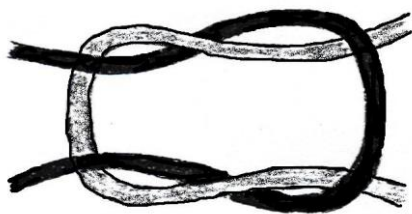
ZÁZNAM Z KONTROLY:

.....
(presný názov pretekov)

por.č.	št.č.	tr.min.	zdržanie	Poznámka	por.č.	št.č.	tr.min.	zdržanie	Poznámka
1					1				
2					2				
3					3				
4					4				
5					5				
6					6				
7					7				
8					8				
9					9				
0					0				
1					1				
2					2				
3					3				
4					4				
5					5				
6					6				
7					7				
8					8				
9					9				
0					0				

Rozhodca 1:

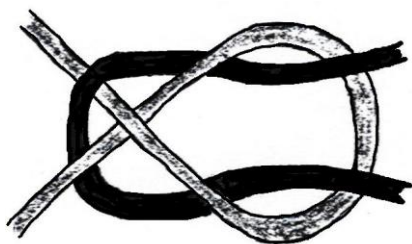
Rozhodca 2:

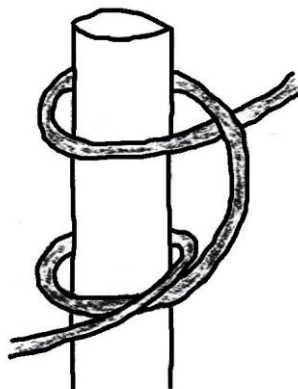
Plochá spojka

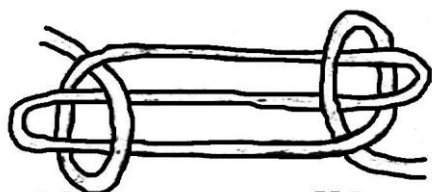
Rybársky uzol

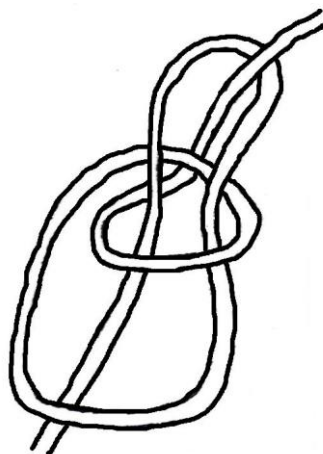
Škótsky uzol

Lodná slučka

Skracovačka
Ovčia nôžka

Dračia slučka

Príloha 15: Obrazová príloha Rastliny a dreviny

			
bršlen európsky <i>Euonymus europaeus L.</i>	buk lesný <i>Fagus sylvatica L.</i>	breza previsnutá <i>Betula pendula ROTH</i>	ďub letný <i>Quercus robur L.</i>
			
hrab obyčajný <i>Carpinus betulus L.</i>	hloh jednozemenný <i>Crataegus monogyna JACQ.</i>	jaseň šťihly <i>Fraxinus excelsior L.</i>	javor mliečny <i>Acer platanoides L.</i>
			
arabina vtáčia <i>Sorbus aucuparia L.</i>	brest horský <i>Ulmus glabra HUDS.</i>	pagaštan konský <i>Aesculus hippocastanum L.</i>	kalina obyčajná <i>Viburnum opulus L.</i>

lipa malolistá
Tilia cordata L.

lieska obyčajná
Corylus avellana L.

jeľša lepkavá
Alnus glutinosa (L.) GAERTN.

orech kráľovský
Juglans regia L.

platan javorolistý
Platanus acerifolia (Ait.) Willd.

zob vtáčí
Ligustrum vulgare L.

ruža šípová
Rosa canina L.

drieň obyčajný
Cornus mas L.

orgován obyčajný
Syringa vulgaris L.

topoľ čierny
Populus nigra L.

slivka trnková
Prunus spinosa L.

agát biely
Robinia pseudoacacia L.

čerešňa vtáčia
Cerasus avium (L.) MOENCH

vrba rakytová
Salix caprea L.

borovica lesná
Pinus sylvestris L.

borievka obyčajná
Juniperus communis L.

jedľa biela
Abies alba MILL.

smrekovec opadavý
Larix decidua MILL.

smrek obyčajný
Picea abies (L.) KARST.

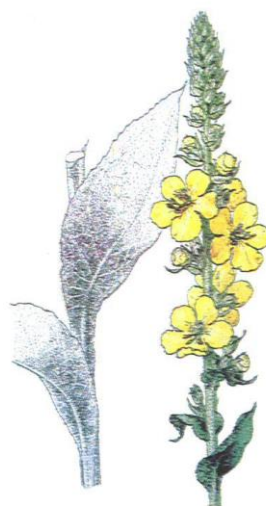
tuja západná
Thuja occidentalis L.

alchemilka obyčajná
Alchemilla vulgaris L.

baza čierna
Sambucus nigra L.

divozel veľkokvetý
Verbascum densiflorum BERTOL.

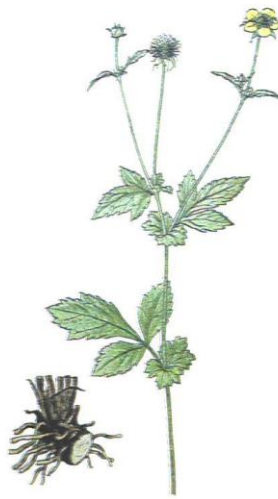
hluchavka biela
Lamium album L.

jahoda obyčejná
Fragaria vesca L.

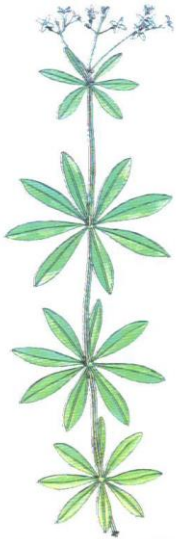
zemežlč menšia
Centaurium erythraea RAF.

kuklík mestský
Geum urbanum L.

ľubovník bodkovaný
Hypericum perforatum L.

lipkavec marinkový
Galium odoratum (L.) SCOP.

dúška materina
Thymus serpyllum L.

očianka Rostkovova
Euphrasia rostkoviana Havek

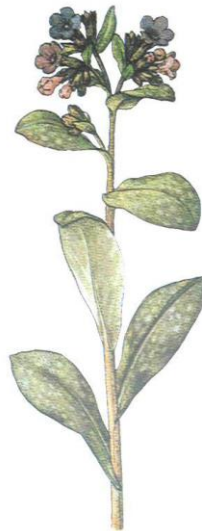
nevädza poľná
Cyanus segetum HILL

ostrůžka poľná
Consolida regalis S. F. Grav

ostružina černicová
Rubus fruticosus L.

plůčník lekársky
Pulmonaria officinalis L.

prvosienka jarná
Primula veris L.

repík lekársky
Agrimonia eupatoria L.

rumanček kamilkový
Matricaria recutita L.

sedmokráska obyčajná
Bellis perennis L.

vachta trojlistá
Menyanthes trifoliata L.

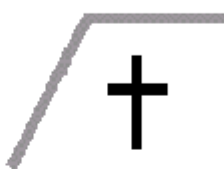
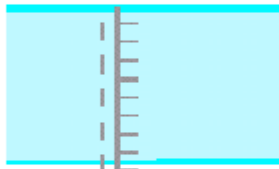
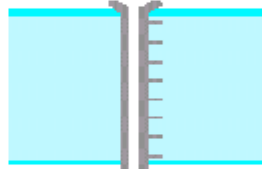
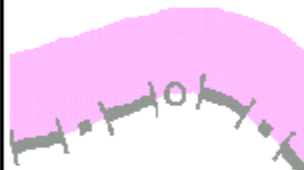
Topografické značky

1-24

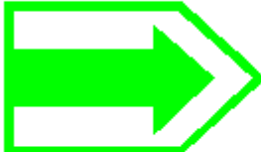
1 	2 	3 	4
5 	6 	7 	8
9 	10 	11 	12
13 	14 	15 	16
17 	18 	19 	20
21 	22 	23 	24

Topografické značky

25-44

25		26		27		28	
29		30		31		32	
33		34		35		36	
37		38		39		40	
41		42		43		44	

Turistické značky 1-12

1 	2 	3 	4
5 	6 	7 	8
9 	10 	11 	12

V Ružomberku, 25. 4.2018

PaedDr. Viktor Blaho
prezident DC

